

'Tehlikeli asma hastalığı: BABH karantina tedbirleri getiriyor'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 16.03.2026 Брой: 3/2026

Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı (BGGA), Veliko Tırnovo bölgesindeki bir bağ alanında 20.66 hektarlık alanı karantinaya aldı. Bunların etrafında bir yıl süreyle yaklaşık 140 hektarlık bir tampon bölge oluşturuldu. Bu önlem, tehlikeli bir fitoplazma hastalığı (*Grapevine flavescence dorée*) - asma altın sarısı solgunluğunun etken maddesi nedeniyle alındı. Patojenin varlığı, bir araştırma enstitüsü ve plantasyon sahibinin bildirimi üzerine BGGA Merkezi Bitki Karantina Laboratuvarı'nda yapılan moleküler testlerle doğrulandı.

Hastalık, bulaşık dikim materyali ve bir vektör (taşıyıcı) - Amerikan asma yaprak piresi (*Scaphoideus titanus*) aracılığıyla yayılır. Bu böcek asma öz suyuyla beslenir ve patojeni bulaşık

bitkilerden sağlıklı bitkilere taşıyabilir.

Tespit edilen salgını ortadan kaldırmak için bir organizasyon kuruldu.

Önümüzdeki bir yıl boyunca, bölgedeki bağ plantasyonlarında tam kapsamlı taramalar yapılacak, örnekler alınacak, laboratuvar analizleri gerçekleştirilecek ve hastalık vektörünün varlığı için izleme çalışmaları yürütülecek. Önlemlerin amacı, hastalığı zamanında sınırlamak ve ülkedeki bağcılık sektörünü korumaktır.

Hastalık, Avrupa'daki asmalar için en tehlikelilerinden biri olarak kabul edilir. Verimde %50'ye varan azalmaya ve asma bitkilerinin kademeli olarak kurumasına yol açabilir. Yüksek bulaşma riski nedeniyle, fitoplazma Avrupa Birliği'nde karantina zararlısı olarak sınıflandırılır ve katı fitosaniter kontrole tabidir.

Asma (*Vitis cinsi*) Zararlılarının Yayılmasını Önleme ve Kontrol Önlemleri Ulusal Programı, özellikle "vektörlere" - bitki hastalığı patojenlerini (viral, fitoplazmal) taşıyan ve yayan organizmalara, örneğin Asma altın sarısı solgunluğu fitoplazmasının (PHYP64) vektörü olan Amerikan asma yaprak piresi (*Scaphoideus titanus*) gibi organizmalara özel önem verir. Fitoplazma, Uygulama Yönetmeliği (AB) 2019/2072'nin Ek II'sinde, "Birliğin Karantina Zararlıları Listesi ve İlgili Kodları"nda; B Bölümü - "Birlik topraklarında bulunduğu bilinen zararlılar" kısmında yer alır. Fitoplazmanın vektörü olan Amerikan asma yaprak piresi, Bulgaristan topraklarında tespit edilmiştir. Bazı Avrupa ülkeleri (Fransa) halihazırda, asma altın sarısı solgunluğunun (Flavescence dorée fitoplazması) yayılmasını sınırlamayı amaçlayan zorunlu insektisit uygulama veya asmaların sökülmesi programları uygulamaktadır.

Amerikan asma yaprak piresi (Scaphoideus titanus) – ergin

Amerikan asma yaprak piresinin (*Scaphoideus titanus*) nimf ve ergin bireyleri, bulaşık bitkilerin yaprakları üzerinde beslenirken Flavescence dorée fitoplazmasını alır. Alım sonrası latent (kuluçka) dönemi 4-5 haftadır, bu süreden sonra yaprak piresi yaşamının geri kalanında Flavescence dorée'yi bulaştırır. Tür yılda bir nesil verir ve yumurta halinde çubuklarda kışlar. Nimfler Nisan ayında çıkar. Yapraklardan ve çubukların genç yeşil sürgün uçlarından beslenirler (öz suyu emerler).

Erginler Temmuz ayında ortaya çıkar. Çiftleşme Ağustos'ta gerçekleşir ve çubuklara yumurta bırakma Eylül ayında olur.

Mayıs başından Haziran sonuna kadar (meteorolojik koşullara bağlı olarak), *Scaphoideus titanus* larvalarını aramak için bağ plantasyonlarında kontroller yapılır. Larvalar kanatsızdır ve zıplarlar. Dökülmüş larva derileri yaprakların alt yüzeyinde bulunabilir. Kontrol sırasında büyüteç kullanılır.

Sarı yapışkan tuzakların yerleştirilme dönemi – Temmuz başından Eylül sonuna kadar. Tuzaklar iki haftada bir kurulur ve kontrol edilir, yani üç ay boyunca altı tur kurulum ve kontrol yapılır.

Konuyla ilgili daha fazlası:

Asma (Vitis cinsi) Zararlılarının Yayılmasını Önleme ve Kontrol Önlemleri Ulusal Programı - tüm bağcılar ve uzman ziraat mühendisleri için önemli bir rehber